Minister
Spraw Zagranicznych

BM.6003.6.2024 / 5
Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez Pana Senatora Filipa Libickiego podczas 18. posiedzenia Senatu RP w sprawie rekomendacji dla utworzenia bilateralnej Senackiej Grupy Polsko-Jordańskiej uprzejmie przekazuję odpowiedzi na poniższe pytania:

1. Czy Ministerstwo Spraw Zagranicznych może udzielić rekomendacji dla utworzenia bilateralnej Senackiej Grupy Polsko-Jordańskiej? Nadmieniam, że w Jordanii istnieje wyższa izba parlamentu.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych nie widzi przeciwskazań do utworzenia bilateralnej Senackiej Grupy Polsko-Jordańskiej. Jednocześnie pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że członków izby wyższej jordańskiego parlamentu (65-osobowy Senat Madżlis al-'Ajan) powołuje Król, a w głosowaniu powszechnym wybierani są deputowani 138-osobowej Izby Reprezentantów (Madżlis an-Nuwwab). Parlament ma funkcję fasadową, gdyż cały system w kraju kontrolowany jest przez ośrodek królewski. Senat sprawuje kontrolę nad izbą niższą parlamentu np. poprzez możliwość odrzucenia jej uchwał. Ostanie wybory parlamentarne w Jordanii, które odbyły się 10 września 2024 r., stwarzają dodatkową przesłankę do podejmowania inicjatyw współpracy i dyplomacji parlamentarnej ze stroną jordańską. Szefowa Misji Obserwacyjnej UE monitorującej wybory Zeljana Zovko uznała, że cały proces wyborczy przebiegał przy zachowaniu standardów transparentności, choć zauważyła, że „życie partyjne w Jordanii naturalnie potrzebuje kolejnych cykli wyborczych do pełnej dojrzałości". Frekwencja wyborcza wyniosła 32%.

2. Proszę również o informację, jaki jest stan stosunków polsko-jordańskich.

Stan stosunków polsko-jordańskich należy uznać za bardzo dobry, zwłaszcza w obszarze dialogu politycznego wysokiego szczebla. Mają miejsce liczne kontakty i rozmowy na poziomie głów państw (najbliższa wizyta Prezydenta A. Dudy planowana jest w Ammanie 19-20 listopada 2024 r.) oraz ministrów spraw zagranicznych (spotkanie na marginesie najbliższego Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2024 r.).

Władze RP zainteresowane są kontynuowaniem dialogu politycznego z Jordanią, zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa, zwalczania terroryzmu i ekstremizmu, wspierają utrzymanie stabilności społecznej i makroekonomicznej Królestwa oraz opowiadają się za rozwojem współpracy gospodarczej i handlowo-inwestycyjnej z jordańskimi podmiotami. Istniej dobra współpraca wojskowa między oboma państwami. W 2016 r. Polska podjęła decyzję o wysłaniu 4 kontyngentów wojskowych w ramach wsparcia Globalnej Koalicji do walki z tzw. Państwem Islamskim (operacja Inherent Resolve). W Jordanii grupa żołnierzy WP uczestniczy w pracach centrum analiz wywiadowczych KASOTC (The King Abdullah II Special Operations Training Center). 9 kwietnia 2019 r. weszła w życie Umowa w sprawie statusu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej na terytorium Jordańskiego Królestwa Haszymidzkiego (SOFA). Kwestią wymagającą działań strony jordańskiej jest otwarcie stałego przedstawicielstwa dyplomatycznego w Warszawie. Temat ten jest stałe konsultowany z Dworem Królewskim i MSZ Jordanii, podnoszony podczas wszystkich spotkań bilateralnych. Strona jordańska wyjaśnia, iż brak implementacji decyzji króla o otwarciu placówki wynika z braku środków budżetowych. Jednocześnie Jordańczycy otwierają nowe placówki zagraniczne w innych lokalizacjach, np. Konsulat w Saharze Zachodniej w marcu 2021 r.

3. W jakich obszarach są one najbardziej intensywne i w jakich kierunkach, zgodnie z rekomendacją ministerstwa, należałoby je rozwijać?

W ostatnich latach do najbardziej intensywnych obszarów współpracy należy dialog polityczny, kontakty wojskowe oraz rozwój turystyki do Jordanii, który uległ jednak wyhamowaniu po ataku Hamasu i wybuchu wojny w Strefie Gazy.

Poza komunikowaniem oczekiwań w zakresie zrównoważenia obecności dyplomatycznej obu państw (Polska na szczeblu Ambasadora jest reprezentowana w Jordanii od 2003 r.) istotne jest utrzymanie rozwoju współpracy wojskowej i bezpieczeństwa oraz wspieranie roli Jordanii na Bliskim Wschodzie jako swoistego stabilizatora procesów politycznych i napięć wynikających z konfliktów oraz presji migracyjnej. Jordania pozostaje ważnym uczestnikiem i partnerem inicjatyw służących zakończeniu konfliktu izraelsko-palestyńskiego, odbudowy Strefy Gazy, sytuacji w Syrii i zapewnieniu trwałych dostaw pomocy humanitarnej zgodnie z prawem międzynarodowym i Kartą ONZ. Cenny jest również dialog z Jordanią dotyczący sytuacji bezpieczeństwa oraz izraelskich działań na Zachodnim Brzegu Jordanu oraz w Jerozolimie, gdzie monarchia pełni rolę opiekuna muzułmańskich i chrześcijańskich miejsc świętych.

Polska dostrzega potencjał pogłębienia współpracy gospodarczej z Jordanią. Jako obiecujące w tym względzie wymienić można obszary bezpieczeństwa żywnościowego, rolnictwa i przetwórstwa spożywczego, gospodarki wodnej, energii odnawialnej, przemysłu opakowań, sektora medycznego i opieki zdrowotnej, turystyki i ICT, bankowości i ubezpieczeń. Poziom wymiany handlowej z Jordanią w ostatnich latach oscylował w granicach 100-128 mln USD. Zdecydowanie

dominuje jej polski eksport, a jego największą wartość – prawie 116 mln USD odnotowaliśmy w 2016 roku.

Z wyrazami szacunku

z up. Władysław Teofil Bartoszewski
Sekretarz Stanu
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/